

Laagdrempelig en gemoedelijk

KWARTTONKLASSE SPRINGLEVEND

De kosten zijn laag, het plezier is groot. De kwarttonklasse is ideaal voor de beginnende enthousiasteling, maar ook voor de ervaren rotnen liggen er genoeg uitdagingen. Een terugblik op een mooi seizoen met deze oude, maar nog steeds populaire kleine racertjes.

Tekst en foto's RIEMER WITTEVEEN

Het is de laatste zeildag van het Kwart Ton Klassenkampioenschap dat meetelt voor de kwarttoncompetitie van dit jaar. Een waterig zonnetje doet z'n best om door de grijze bewolking boven Muiden heen te breken. Het is prettig zeilweer en er staat een lekkere bries. Helaas is meezeilen voor mij vandaag geen optie. Ik moet het doen met een plek op een RIB van de wedstrijdleiding. Tussen Muiden en Pampus ligt het wedstrijdveld, een up-downbaan waarvan zowel Pionnen als kwarttonners gebruikmaken. Jaloers tuur ik over het water naar de kleine racertjes.

Maar 'elk nadeel heb z'n voordeel': op de RIB zit ik eerste rang. Na een korte check of de baan wel recht in de wind ligt, start de tweede wedstrijd. RIB-bestuurders Helene Key en Thom Dobbelman brengen me naar waar ik ook maar heen wil. "En nu?" vraagt Helene, nadat we de rap ogende *Black Pearl* een tijdje hebben gevolgd. "Naar die houten boot daar!" en ik wijs naar een blank gelakt bootje even verderop. "Ah, *Cool Kid* bedoel je," zegt Thom en we scheuren ervandoor. Elke boot in het veld lijkt bijzonder, maar *Cool Kid* is misschien wel het opvallendst. De boot lijkt wel gemaakt van een laminaatvloer en springt direct in het oog.

POLYESTER EN OUD HOUT

De een vaart met supersonisch uitzierend laminaatzeil, de ander met een dacron doek waarvan je zou kunnen denken

Boven: De Robber 3E *Second Wave* van Bart Snel.

Links: De Starbuck *Cool Kid* van René en Ron Sepers.

Rechts: Stuurman Hylke Steensma in zijn Extra Paulette *Black Pearl*.

Waar komt die naam vandaan?

Een kwarttonner is niet een boot van 250 kilo of een 25.000 euro, zoals de naam wellicht doet vermoeden. De term verwijst terug naar de regels van de Cruising Club of America (CCA) en de Royal Ocean Racing Club (RORC) en de daaruit voortgekomen handicapformule van de International Offshore Racing (IOR). Deze formule ('handicap-factor') maakt het mogelijk dat verschillende typen boten tegen elkaar kunnen strijden. De eerste kwarttonwedstrijden werden in 1967 gezeild. Vroegere kwarttonners kenmerken zich door een smalle waterlijn en een breed dek en dus een beperkte vormstabiliteit. Om optimaal door de metingen te komen kregen boten soms rare hobbels en bobbels, niet altijd even mooi, vaak wel effectief voor een gunstige handicap. Kwarttonners tussen 1967 en 1970 zijn gebouwd volgens de RORC-regels. Bij de boten van een later datum werd de IOR-formule gevolgd. Grote ontwerpers zoals Doug Peterson, Ron Holland, Koos de Ridder en Cees van Tongeren ontwierpen allemaal kwarttonners in het begin van hun carrière.

In de loop der jaren zijn de regels behoorlijk veranderd. Om toch met oudere kwarttonners mee te kunnen komen in het wedstrijdveld werd er een leeftijdscorrectie toegepast. Het is verre van een eenheidsklasse, maar ondanks alle verschillen is het toch goed mogelijk om tegen elkaar wedstrijden te varen. Bekende kwarttonners zijn de Spirit 24, Defender 15, Eygthene 24, Ecume de Mer, Zeeton en het in Nederland erg populaire Waarschip 725.

ALS JE MET VRIENDEN IEDER 2000 EURO LAPT,
HEB JE EEN HELE MOOIE BOOT

dat het aan vervanging toe is. Polyester en oud hout, het kan allemaal op dezelfde baan. Wat niet verschilt, is het enthousiasme en de gedrevenheid van de bemanning. Op de bootjes zie je drie, soms vier, geconcentreerde gezichten. De stuurman is vaak de enige in de kuip; de rest van de bemanning hangt in het gangboord van de brede bootjes om de flinke helling enigszins te beperken. Op de rakken naar beneden zit de bemanning juist overall en nergens voor de ideale trim. Op het downwind-rak hebben we de RIB even stilgelegd. Een voor een komen de kwarttonners langs onder spi. *Larissa*, een donkerrode Van de Stadt Zeeton, komt ons bijzonder snel tegemoet. De bemanning zegt niet veel. Ze zien ons niet: hun blik zit vast aan de benedenboei. Even later komt de Paul Elvstrøm *Chiquitina* met enorme spinnaker onze kant op. Vervaarlijk rolt de boot heen en weer. Het lijkt een kwestie van tijd voordat de boot omslaat. De grijns van de stuurman zegt me dat ik me geen zorgen hoeft te maken.

GROTE MENSEN SPEELGOED

Als iedereen binnen is, bouwt de spanning alweer snel op. De laatste wedstrijd begint zo. Als de Pionnen weg zijn, kruipen de kwarttonners naar voren. Pang! De brede startlijn zorgt ervoor dat de boten al vroeg ver uit elkaar liggen. Door de grote diversiteit aan bootjes duurt het niet lang of het veld heeft zich over de hele baan verspreid, al blijft de kopgroep behoorlijk dicht bij elkaar. Als de eerste kwarttonner de bovenboei al heeft gerond, is de laatste nog druk aan het kruisen.

Ik blijf jaloers toekijken vanaf de RIB. De zeilers zijn fanatiek en de boten ogen als gaaf speelgoed voor volwassenen. Zou het iets voor mij zijn, zo'n kwarttonner? Als de derde en laatste wedstrijd gevaren is, tuffen de bootjes gemoedelijk naar de haven. Het is een gezellige boel op het terras van de Koninklijke Nederlandse Zeil- en Roeivereniging. Vol spanning wachten de zeilers op het verlossende antwoord, op de vraag wie dit jaar klassenkampioen is geworden. Dat z'n team goed gezeild had, wist hij al. Trots nemen Jos Kroon en de bemanning van *Larissa* voor de derde keer in zes jaar de rode kampioenswimpel in ontvangst. Bart Snel wint met zijn *Second Wave* uiteindelijk de Dutch Quarter Ton Cup en daarmee de jaarprijs.

Geheel volgens traditie ligt kampioen Kroon even later in het water, onder luid gejuich van iedereen op de kade. Hij zwemt een rondje in adamskostuum en onder applaus en gejoel klimt hij grijnzend weer het water uit, op zoek naar een handdoek en een biertje. ●

Met de klok mee: De Extra Paulette *Black Pearl*. De Sprinta Sport *Impuls*, de Robber 3E *Second Wave* en de Zeeton *Larissa*. De Paul Elvstrøm 1/4 tonner *Chiquitina*. Nogmaals *Impuls* en *Black Pearl*.

GEHEEL VOLGENS TRADITIE
LIGT HIJ EVEN LATER IN
HET WATER, IN ADAMSKOSTUUM

“Mijn eigen Zeeton heb ik zelf gebouwd”

Dit jaar werd voor de zesde keer de Dutch Quarter Ton Cup (DQTC) gezeild. Iedereen met een kwarttonner die wel eens een paar wedstrijden wil zeilen, kan zich aansluiten. De klasse bloeit op en kwarttonzeilers uit alle hoeken van het land zoeken elkaar graag op voor een goeie pot zeilen.

Kwarttonner-enthousiast Hylke Steensma maakt zich hard voor een levendige klasse en legt uit waarom de klasse zo leuk is:

“We willen de klasse zo laagdrempelig mogelijk maken. Ongemeten kun je varend onder SW-handicap wennen aan het wedstrijdzeilen met de boot, maar als je verder wilt, heb je een ORC-meetbrief nodig. Samen met een wedstrijdlicentie betaal je daar circa 135 euro per jaar voor. Een ideale klasse, ook voor de jeugd.”

De meeste kwarttonners zijn rond de 30 jaar oud. Kersverse kwarttonkampioen Jos Kroon: “Je kunt ze voor een redelijke prijs overal kopen. Het zijn leuke bootjes en ze worden gevaren door leuke mensen.” Volgens Steensma blijft het met een kwarttonner echt niet bij wedstrijden tegen andere kwarttonners: “Als je met wat vrienden allemaal 2000 euro lapt, heb je echt al een mooie boot. Dan kun je ook op vakantie naar de eilanden of naar de Sneekweek.”

Kroon: “Mijn eigen Zeeton heb ik zelf gebouwd. In 1980 ging hij te water. Je kan investeren wat je wilt, maar mijn setje zeilen is bijvoorbeeld 18 jaar oud en alsnog win ik. Dit was wel echt een topweekend voor mij. Soms verpruts je een paar wedstrijden, en soms win je er een paar. Hoe dan ook: als je op het water maar fanatiek blijft en op de wal gezellig een biertje met elkaar drinkt.”

